

OCHRONA ŚRODOWISKA, STUDIA PIERWSZEGO STOPNIA O PROFILU OGÓLNOAKADEMICKIM

1. Dziedziny i dyscypliny naukowe, do których odnoszą się efekty uczenia się

Dziedzina nauki	Dyscyplina naukowa	Udział %
Dziedzina nauk ścisłych i przyrodniczych	nauki biologiczne	75
Dziedzina nauk humanistycznych	filozofia	25

2. Opis efektów uczenia się, uwzględniający uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia określone w ustawie o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz charakterystyki drugiego stopnia określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust.3 ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższymi i nauce.

Studia pierwszego stopnia umożliwiają nabycie podstawowej wiedzy przyrodniczej i humanistycznej z zakresu ochrony środowiska oraz rozszerzonej wiedzy zakresu wybranych zagadnień dotyczących różnych aspektów ochrony środowiska. Absolwent studiów I stopnia rozumie i umie analizować procesy dokonujące się w przyrodzie oraz wpływ człowieka na środowisko. Zna podstawowe procesy i problemy istotne dla ochrony środowiska oraz jest przygotowany do tego, aby kierować się w swoich działaniach zasadami zrównoważonego rozwoju. Posiada umiejętności rozwiązywania problemów zawodowych, gromadzenia, przetwarzania oraz pisemnego i ustnego przekazywania informacji, a także pracy zespołowej. Absolwent zna język obcy na poziomie biegłości B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy oraz umie posługiwać się językiem specjalistycznym z zakresu problematyki środowiskowej. Absolwent jest przygotowany do pracy w laboratoriach badawczych i kontrolnych, instytucjach odpowiedzialnych za ochronę środowiska, przemyśle, rolnictwie, drobnej wytwórczości, administracji oraz w edukacji – po realizacji dodatkowych zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela. Absolwent jest także przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia. Wyjątkowość programu studiów polega przede wszystkim na ich przyrodniczo-humanistycznym charakterze, który jest wyrazem przekonania, że ochrona środowiska powinna uwzględniać nie tylko elementy przyrodniczo-techniczne, ale także humanistyczne, w szczególności etyczne i filozoficzno-przyrodnicze. W związku z tym studenci kierunku mają możliwość całościowego podejścia do zagadnień związanych z ochroną środowiska, w której czynnik ludzki wydaje się być kluczowy i trudny do przecenienia. Dodatkowymi atutami proponowanych studiów są: (1) możliwość realizacji zajęć przygotowujących do wykonywania zawodu nauczyciela, zgodnie ze standardami kształcenia nauczycieli określonymi w przepisach powszechnie obowiązujących; (2) możliwość uczestniczenia w zajęciach w j. angielskim w ramach proponowanej oferty wykładów monograficznych; (3) zajęcia terenowe prowadzone w kilku miejscach we współpracy z innymi instytucjami; (4) małe grupy ćwiczeniowe, umożliwiające indywidualną pracę ze studentem; (5) możliwość uczestniczenia w dodatkowych szkoleniach (np. GIS; Auditor

wewnętrzny systemu zarządzania środowiskowego); (6) możliwość włączenia się w badania naukowe prowadzone przez pracowników.

Symbol efektu uczenia się	<p style="text-align: center;">Wiedza <i>absolwent zna i rozumie:</i></p>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
OB1_W01	zna i rozumie zjawiska fizyczne, chemiczne, biologiczne i geologiczne zachodzące w przyrodzie	P6S_WG
OB1_W02	zna i rozumie związki i zależności między różnymi dyscyplinami nauk przyrodniczych i humanistycznych	P6S_WG
OB1_W03	zna i rozumie historię Ziemi oraz procesy biosfery, uwarunkowania geologiczne, geomorfologiczne i klimatyczne funkcjonowania przyrody oraz zjawiska i procesy meteorologiczne, a także zasady interpretacji danych meteorologicznych	P6U_W P6S_WG
OB1_W04	zna i rozumie poziomy organizacji życia, bioróżnorodności biologicznej i wzajemne oddziaływania organizmów na środowisko	P6U_W P6S_WG
OB1_W05	zna i rozumie rzeczywistość przyrodniczą świata jako zbiór wartości poznawczych, ekonomicznych, estetycznych i edukacyjnych	P6S_WK
OB1_W06	zna i rozumie rolę i znaczenie środowiska przyrodniczego dla funkcjonowania człowieka oraz związki między środowiskiem i zdrowiem człowieka, kulturą i uwarunkowaniami prawno-ekonomicznymi	P6S_WG P6S_WK
OB1_W07	zna i rozumie podstawowe kategorie pojęciowe i terminologię z obszaru nauk przyrodniczych oraz rozwoju dyscyplin tych nauk i stosowanych w nich metod badawczych	P6U_W
OB1_W08	zna i rozumie problemy zagrożeń cywilizacyjnych w skali globalnej, regionalnej i lokalnej oraz zrównoważonego rozwoju	P6U_W P6S_WK
OB1_W09	zna i rozumie zagrożenia prawidłowego funkcjonowania poszczególnych komponentów środowiska, a także podstawowe metody, techniki i narzędzia badawcze w zakresie kontroli, analizy i ograniczania zanieczyszczeń środowiska	P6S_WG P6S_WK
OB1_W10	zna i rozumie narzędzia matematyczne i statystyczne na poziomie pozwalającym opisywanie zjawisk przyrodniczych	P6U_W
OB1_W11	zna i rozumie proces oceny oddziaływania na środowisko i systemy zarządzania środowiskiem w organizacjach	P6U_W
OB1_W12	zna i rozumie technologie pozyskiwania energii odnawialnej	P6U_W

OB1_W13	zna i rozumie funkcjonowanie organizacji w Polsce zajmujących się wspieraniem finansowym projektów z zakresu ochrony środowiska oraz wie, jak konstruować wnioski o fundusze na wspieranie projektów z zakresu ochrony środowiska	P6U_W
OB1_W14	zna i rozumie podstawowe kategorie pojęciowe w języku obcym w zakresie ochrony środowiska	P6U_W
OB1_W15	zna i rozumie podstawowe regulacje prawne dotyczące ochrony środowiska i ochrony przyrody	P6U_W
OB1_W16	zna i rozumie problemy etyczne związane z rozwojem nauki i życia człowieka	P6S_WG P6S_WK
OB1_W17	zna i rozumie sposoby tworzenia programów nauczania z zakresu edukacji środowiskowej	P6S_WG
OB1_W18	zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy	P6U_W
Symbol efektu uczenia się	Umiejętności <i>absolwent potrafi:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
OB1_U01	potrafi dokonywać pomiarów i wyznaczać wartości oraz oceniać wiarygodność podstawowych wielkości fizycznych i chemicznych	P6U_U
OB1_U02	potrafi korzystać na poziomie podstawowym z literatury przedmiotu w języku obcym	P6S_UW
OB1_U03	potrafi wykorzystywać komputer i stosowne oprogramowanie w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, komunikowania się, organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów i prezentacji wyników	P6U_U P6S_UW P6S_UK
OB1_U04	potrafi skutecznie komunikować się z otoczeniem społeczno-gospodarczym w formie słownej i pisemnej	P6S_UW P6S_UK P6S_UU
OB1_U05	potrafi korzystać z informacji źródłowych w języku polskim i obcym oraz prowadzić analizy, syntezy, podsumowania, krytyczne oceny i poprawne wnioskowania na podstawie źródeł	P6U_U P6S_UW P6S_UU
OB1_U06	potrafi posługiwać się podstawowymi metodami matematycznymi i statystycznymi do opisu zjawisk przyrodniczych i analizy danych	P6U_U P6S_UW

OB1_U07	potrafi przeprowadzać proste obserwacje i pomiary w terenie i w laboratorium pod kierunkiem opiekuna	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UO
OB1_U08	potrafi interpretować obserwacje oraz pomiary i na ich podstawie wyciągać poprawne wnioski	P6U_U P6S_UW
OB1_U09	potrafi stawiać poprawne hipotezy dotyczące przyczyn zaistniałych sytuacji/zagrożeń oparte na logicznych przesłankach	P6U_U P6S_UW
OB1_U10	potrafi, pracując w zespole i wykorzystując doświadczenie innych specjalistów, podejmować działania na rzecz ochrony środowiska	P6S_UW P6S_UKP6S_UO P6S_UU
OB1_U11	potrafi wykorzystywać instrumenty prawne i ekonomiczne w ograniczaniu antropopresji	P6U_U P6S_UW
OB1_U12	potrafi przygotować ustną prezentację szczegółowych zagadnień z zakresu ochrony środowiska i edukacji środowiskowej oraz aktywnie uczestniczyć w ukierunkowanej dyskusji z wykorzystaniem języka naukowego	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU
OB1_U13	potrafi układać programy nauczania z zakresu edukacji środowiskowej oraz praktycznie przeprowadzić jednostkę lekcyjną (szkolenie) na każdym poziomie nauczania (dzieci, młodzież, dorośli)	P6U_U P6S_UW P6S_UK P6S_UU
OB1_U14	potrafi posługiwać się wiedzą z zakresu etyki w działalności związanej z ochroną środowiska; rozpoznaje problemy etyczne; przewiduje skutki nieetycznych działań	P6U_U P6S_UW
OB1_U15	potrafi identyfikować i określać zagrożenia zdrowotne i środowiskowe	P6U_U P6S_UW
OB1_U16	potrafi wykorzystywać posiadane umiejętności językowe zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego, a w szczególności: potrafi porozumiewać się płynnie i spontanicznie, z wykorzystaniem różnych kanałów i technik komunikacyjnych w stopniu umożliwiającym swobodną konwersację z obcokrajowcami na tematy ogólne oraz związane ze studiowaną specjalnością; potrafi, na podstawie wyszukanych informacji, napisać spełniający warunki formalne tekst na wiele tematów ogólnych oraz związanych ze studiowaną tematyką; posiada	P6S_UW P6S_UK P6S_UO P6S_UU

	umiejętność przekazywania na piśmie informacji oraz wyrażania swojego zdania podając argumenty za i przeciw; potrafi samodzielnie przygotować i wygłosić prezentację ustną przedstawiając swój pogląd na dany temat (w tym także na tematy związane ze studiowaną tematyką) oraz podając argumenty za i przeciw; potrafi bronić swoich tez podczas dyskusji	
Symbol efektu uczenia się	Kompetencje społeczne <i>absolwent jest gotów do:</i>	odniesienie do efektów uczenia się na poziomie 6 PRK
OB1_K01	jest gotów do adekwatnej oceny posiadanej przez siebie interdyscyplinarnej wiedzy i posiadanych umiejętności oraz do podejmowania ciągłego dokształcania się i rozwoju zawodowego	P6S_KK
OB1_K02	jest gotów do promowania zasad ochrony środowiska oraz docenia rolę edukacji ekologicznej i zdrowotnej	P6U_K P6S_KO
OB1_K03	jest gotów do podejmowania odpowiedzialności za powierzony sprzęt oraz pracę własną i innych	P6U_K P6S_KO P6S_KR
OB1_K04	jest gotów do podejmowania pracy, wykazując inicjatywę i samodzielność w działaniach oraz efektywnie współdziałać w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role	P6S_KK P6S_KR
OB1_K05	jest gotów do wykazywania ostrożności i krytycyzmu w przyjmowaniu informacji podawanych w masowych mediach, mających odniesienie do ochrony środowiska	P6S_KK P6S_KR
OB1_K06	jest gotów do kierowania się wartościami i zasadami zrównoważonego rozwoju w gospodarce zasobami	P6U_K P6S_KO
OB1_K07	jest gotów podjęcia odpowiedzialności w dokonywaniu ocen oddziaływania na środowisko i ma świadomość ich znaczenia	P6U_K P6S_KO P6S_KR
OB1_K08	jest gotów do podejmowania działań na rzecz innych ludzi w trosce o ich wszechstronny rozwój oraz o przyszłe pokolenia	P6U_K P6S_KO P6S_KR
OB1_K09	jest gotów do ustawicznego pogłębiania swoich umiejętności językowych oraz samodzielnego wykorzystywania w tym celu dostępnych mu źródeł i narzędzi	P6S_KK

3. Program studiów OCHRONA ŚRODOWISKA

Ogólne informacje o programie	
Klasyfikacja ISCED	0521
Liczba semestrów	6
Profil	ogólnoakademicki
Forma studiów	stacjonarne
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	licencjat
Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów	2035
Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów	180
Liczba punktów ECTS w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia	90
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć z zakresu nauki języków obcych	10
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć do wyboru	116
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach praktyk zawodowych	4
Liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach nauk społecznych nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne	5
Wymogi związane z ukończeniem studiów	praca dyplomowa oraz egzamin dyplomowy
Opis realizacji programu studiów wraz z wymiarem i formą odbywania praktyk zawodowych	
<p>Studia I stopnia obejmują zasadnicze treści z zakresu ochrony środowiska z uwzględnieniem jej aspektu przyrodniczego i aspektu humanistycznego. Zajęcia na pierwszym roku studiów są wspólne dla wszystkich studentów i obejmują podstawowe przedmioty z nauk przyrodniczych ("Biologiczne podstawy ochrony środowiska": biologia, chemia, fizyka, ekologia, biogeografia, geneza życia biologicznego) oraz z zakresu nauk humanistycznych ("Humanistyczne podstawy ochrony środowiska": filozofia przyrody, etyka, idea zrównoważonego rozwoju, logika). Od drugiego roku studia mogą być realizowane w dwóch profilach (do wyboru): 1) "Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa"; 2) "Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe". Zaproponowanie takiego układu tematycznego ma na celu umożliwienie studentom rozwijanie ich zainteresowań w kierunku</p>	

administracyjno-edukacyjnych aspektów ochrony środowiska lub w kierunku aspektów przyrodniczo-technologicznych. Wspólny element stanowią zajęcia ogólnouczelniane, konwersatoria monograficzne oraz zajęcia z grupy "Humanistyczny kontekst ochrony środowiska". W tych modułach zajęć studenci mogą dokonywać swobodnego wyboru pomiędzy proponowanymi przedmiotami. Studia umożliwiają uzyskanie interdyscyplinarnej wiedzy ogólnej z zakresu nauk przyrodniczych oraz umiejętności wykorzystania jej w pracy zawodowej z zachowaniem zasad prawnych i etycznych. Treści kształcenia na I stopniu studiów są zróżnicowane w zależności od wybranego profilu (od drugiego roku studiów). Część wspólną stanowią zajęcia realizowane na I roku studiów. Kluczowe treści kształcenia na I stopniu studiów obejmują: (1) dla profilu "Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa" zagadnienia dotyczące systemów zarządzania środowiskiem oraz ryzykiem środowiskowym, ekonomii środowiskowej oraz prawa ochrony środowiska w różnych jego aspektach, edukacji środowiskowej wraz z podstawami nauczania przyrody i edukacji środowiskowej oraz edukacji dla zrównoważonego rozwoju; (2) dla profilu "Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe" – sposoby monitorowania stanu środowiska naturalnego oraz problematykę technologii środowiskowych, zagadnienia z zakresu hydrologii, biochemii i ekotoksykologii, mikrobiologii, zoologii oraz biologii człowieka, podstaw inżynierii procesowej, odnawialnych źródeł energii i elementy biogospodarki.

Najważniejsze i najbardziej popularne metody kształcenia wykorzystywane w procesie dydaktycznym na I stopniu studiów to: wykład informacyjny, wykład problemowy, prezentacja multimedialna, ćwiczenie laboratoryjne, ćwiczenie odbywane w terenie, metoda peer learning, czyli "nauka przez wymianę wiedzy", lektura i analiza tekstu, dyskusja tematyczna. Umożliwiają one zarówno przekaz wiedzy, jak i nabycie przez studentów umiejętności oraz oddziaływanie w celu wykształcenia kompetencji społecznych określonych w efektach uczenia się. Niektóre zajęcia odbywają się częściowo przy użyciu platformy e-learningowej jako narzędzia wspomagającego proces dydaktyczny. W przypadku studiów I stopnia akcent położony jest jednak na bezpośredni udział nauczycieli akademickich i studentów.

Elementem programu studiów są także praktyki zawodowe. Wymiar czasu i charakter praktyki: 160 godzin, w tym zajęcia praktyczne (samodzielnie prowadzone) oraz obserwacja pracy i specyfiki zakładu. Studenci odbywają praktyki w zakładach pracy i instytucjach samodzielnie znalezionych przez studenta, w miejscach wskazanych przez interesariuszy zewnętrznego wydziału (pracodawców), w miejscach wskazanych przez Biuro Karier. Formą odbywania praktyk są: staże, wolontariat, praca zawodowa w różnym wymiarze i formie zatrudnienia. Informacje dotyczące zasad i form odbywania praktyk regulują: Regulamin Praktyk Studenckich UKSW oraz program praktyk, stanowiący załącznik do programu studiów.

4. Zajęcia lub grupy zajęć, niezależnie od formy ich prowadzenia oraz sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia

grupa zajęć obligatoryjnych

lp	rok studiów	semestr	przedmiot	język wykładowy przedmiotu	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
1	I	1	Język łaciński	łaciński	ćwiczenia	OB1_W14		OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	3
2	I	2	Język łaciński	łaciński	ćwiczenia	OB1_W14		OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	3
3	I	1	Technologie informacyjne	polski	ćwiczenia		OB1_U03	OB1_K03 OB1_K04 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	30	2
4	I	2	Technologie informacyjne	polski	ćwiczenia		OB1_U03	OB1_K03 OB1_K04 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	30	2
5	I	1-2	Ochrona własności intelektualnej	polski	konwersatorium		OB1_U14		zaliczenie na ocenę	15	1
6	I	1-2	Biologiczne podstawy ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W01 OB1_W02 OB1_W03 OB1_W04 OB1_W05 OB1_W06 OB1_W07 OB1_W08 OB1_W11	OB1_U01 OB1_U06 OB1_U07 OB1_U08 OB1_U09	OB1_K02 OB1_K03 OB1_K04	egzamin/zaliczenie na ocenę	375	38
7	I	1-2	Humanistyczne podstawy ochrony środowiska	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W06 OB1_W08 OB1_W16	OB1_U05 OB1_U06 OB1_U09 OB1_U12 OB1_U14 OB1_U15	OB1_K04 OB1_K06 OB1_K07 OB1_K08	egzamin/zaliczenie na ocenę	135	12

8	I	1	Praktyka, kultura i etyka studiowania	polski	konwersatorium			OB1_K01 OB1_K03 OB1_K04	zaliczenie na ocenę	15	1
9	II	3	Wychowanie fizyczne	polski	ćwiczenia				zaliczenie	30	0
10	II	4	Wychowanie fizyczne	polski	ćwiczenia				zaliczenie	30	0
11	II	3	Metodyka przygotowania pracy naukowej	polski	ćwiczenia	OB1_W02	OB1_U05	OB1_K05	zaliczenie na ocenę	30	2
suma										750	64

Zajęcia do wyboru

Dodatkowa informacja na temat realizacji zajęć w grupie zajęć do wyboru: Należy wybrać przedmioty z odpowiednich grup zajęć.

lp	rok studiów	semestr	Nazwa grupy zajęć	język wykładowy przedmiotu	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
1	I	1	Lektorat języka nowożytnego	j.obcy	ćwiczenia	OB1_W14	OB1_U02	OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	2
2	I	2	Lektorat języka nowożytnego	j.obcy	ćwiczenia	OB1_W14	OB1_U02	OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	2
3	II	3	Lektorat języka nowożytnego	j.obcy	ćwiczenia	OB1_W14	OB1_U02	OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	2
4	II	4	Lektorat języka nowożytnego	j.obcy	ćwiczenia	OB1_W14	OB1_U02	OB1_K09	egzamin	30	4
5	II	4	Seminarium licencjackie	polski	ćwiczenia	OB1_W08 OB1_W10	OB1_U05 OB1_U08 OB1_U09	OB1_K01 OB1_K05 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	4
6	III	5	Seminarium licencjackie	polski	ćwiczenia	OB1_W08 OB1_W10	OB1_U05 OB1_U08 OB1_U09	OB1_K01 OB1_K05 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	4
7	III	6	Seminarium licencjackie	polski	ćwiczenia	OB1_W08 OB1_W10	OB1_U05 OB1_U08 OB1_U09	OB1_K01 OB1_K05 OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	10

8	II-III	3-6	Konwersatoria monograficzne z nauk biologicznych	polski	konwersatorium	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W09 OB1_W10 OB1_W15	OB1_U02 OB1_U09 OB1_U10 OB1_U11 OB1_U12	OB1_K01 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	60	4
9	II-III	3-6	Konwersatoria monograficzne z filozofii	polski	konwersatorium	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W16	OB1_U02 OB1_U05 OB1_U09	OB1_K01 OB1_K05	zaliczenie na ocenę	60	4
10	II-III	3-6	Humanistyczny kontekst ochrony środowiska	polski	wykład	OB1_W02 OB1_W06 OB1_W16		OB1_K02 OB1_K06	zaliczenie na ocenę	120	12
11	II-III	3-6	Bezpieczeństwo, ergonomia i higiena pracy	polski	wykład	OB1_W18	OB1_U15		zaliczenie na ocenę	15	1
12	II-III	3-6	Przedmioty ogólnouczelniane z dziedziny nauk społecznych	polsk/obcy	wykład/ćwiczenia			OB1_K01	egzamin/zaliczenie na ocenę	30	3
13	III	5-6	Praktyki zawodowe	polski	ćwiczenia	OB1_W18	OB1_U03 OB1_U05 OB1_U06 OB1_U10 OB1_U13	OB1_K01 OB1_K03 OB1_K04	zaliczenie	160	4
14	I	1	Język polski akademicki dla cudzoziemców	polski	konwersatorium		OB1_U05 OB1_U16	OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	3
15	I	2	Język polski akademicki dla cudzoziemców	polski	konwersatorium		OB1_U05 OB1_U16	OB1_K09	zaliczenie na ocenę	30	3

suma **655** **56**

grupa 1 - profil: ZARZĄDZANIE ŚRODOWISKIEM I EDUKACJA ŚRODOWISKOWA

lp	rok studiów	semestr	Nazwa grupy zajęć	język wykładowy przedmiotu	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
1	II	3-4	Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W08 OB1_W09 OB1_W10 OB1_W11 OB1_W17	OB1_U04 OB1_U05 OB1_U11 OB1_U12 OB1_U13	OB1_K02 OB1_K06 OB1_K08	egzamin/zaliczenie na ocenę	360	36
2	III	5-6	Zarządzanie środowiskiem i edukacja środowiskowa	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W02 OB1_W05 OB1_W08 OB1_W09 OB1_W10 OB1_W11 OB1_W17	OB1_U04 OB1_U05 OB1_U11 OB1_U12 OB1_U13	OB1_K02 OB1_K06 OB1_K08	egzamin/zaliczenie na ocenę	270	24
suma										630	60

grupa 2 - profil: MONITORING ŚRODOWISKOWY I TECHNOLOGIE ŚRODOWISKOWE

lp	rok studiów	semestr	Nazwa grupy zajęć	język wykładowy przedmiot	rodzaj zajęć dydaktycznych	symbole efektów uczenia się dla kierunku (wiedza)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (umiejętności)	symbole efektów uczenia się dla kierunku (kompetencje)	forma zaliczenia	liczba godzin	punkty ECTS
1	II	3-4	Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W08 OB1_W10 OB1_W13 OB1_W15	OB1_U01 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U08 OB1_U15	OB1_K07 OB1_K09	egzamin/zaliczenie na ocenę	360	36
2	II	3-4	Monitoring środowiskowy i technologie środowiskowe	polski	wykład/ćwiczenia	OB1_W01 OB1_W03 OB1_W08 OB1_W10 OB1_W13 OB1_W15	OB1_U01 OB1_U04 OB1_U05 OB1_U08 OB1_U15	OB1_K07 OB1_K09	egzamin/zaliczenie na ocenę	270	24
suma										630	60

Program praktyk na kierunku Ochrona Środowiska

I. Postanowienia ogólne

§ 1

1. Praktyki zawodowe stanowią element programu studiów na studiach I stopnia na kierunku Ochrona Środowiska.
2. Praktyki mają na celu poszerzenie i zastosowanie w praktyce zawodowej wiedzy zdobywanej w trakcie studiów, rozwijanie umiejętności i kompetencji społecznych zgodnie w efektami uczenia się przyjętymi dla kierunku Ochrona Środowiska. Ich celem jest również kształtowanie umiejętności zawodowych właściwych dla miejsca odbywania praktyk.
3. Student podlega przepisom regulaminowym uczelni i jednocześnie ma obowiązek podporządkowania się przepisom organizacyjno-porządkowym zakładu pracy, na tych samych zasadach co pracownicy. Jest też świadomy konsekwencji wynikających z ich nieprzestrzegania.

II. Organizacja i przebieg praktyk

§ 2

Zgodnie z programem studiów praktyki studentów Ochrony Środowiska na I stopniu studiów trwają nie krócej niż 160 godzin. Odbywają się one po IV semestrze w formie praktyk wakacyjnych lub śródrocznych na ostatnim roku studiów, co uzależnione jest od miejsca odbywania praktyk. Liczba punktów ECTS wynosi 4.

§ 3

1. Praktyka może odbywać się min. w instytutach naukowo-badawczych, laboratoriach badawczych, przedsiębiorstwach i fundacjach zajmujących się ochroną środowiska, w urzędach administracji samorządowej i państwowej (ministerstwa, starostwa powiatowe, urzędy miejskie, urzędy marszałkowskie, urzędy wojewódzkie), oraz firmach konsultingowych i prowadzących audyty środowiskowe, przy czym charakter odbywanych praktyk powinien być zgodny z profilem kierunku studiów.
2. Studenci mogą skorzystać z oferty praktyk przedstawionej przez Biuro Karier UKSW.
3. Studenci mogą odbywać praktyki również w wybranych przez siebie instytucjach, przy czym muszą one być zgodne z profilem kierunku studiów i w wymiarze liczby godzin przewidzianych w programie studiów. W tym przypadku wymagana jest uprzednia zgoda Pełnomocnika Dziekana ds. Praktyk.
4. Praktyka może się odbywać w ramach realizowanych programów Unii Europejskiej oraz różnego typu wymian zagranicznych skierowanych do studentów .

5. Praktyka może również być realizowana w ramach zorganizowanej przez uczelnię działalności na rzecz Uniwersytetu i poza nim, pozwalającej osiągnąć cele praktyki zgodnie z profilem kierunku studiów, m.in.:

- realizacja projektów w ramach działalności kół naukowych,
- udział w realizacji prac naukowo-badawczych,
- udział w zleconych Uniwersytetowi projektach, np. wdrożeniowych,
- organizacja imprez edukacyjnych, w tym spotkań z młodzieżą szkół średnich,
- udział w akcjach promujących Uniwersytet,
- organizacja życia kulturalnego i naukowego Uniwersytetu.

6. Dokumenty uprawniające do odbycia praktyk wystawiane są przez Biuro Karier.

§ 4

1. Praktyka jest zaliczana na podstawie dokumentów wskazanych w Regulaminie praktyk studenckich w UKSW - wypełnionego dzienniczka praktyk z opisem przebiegu pracy oraz karty praktykanta, zatwierdzonych przez instytucję przyjmującą studenta.

2. Zaliczenie praktyk stanowi warunek zaliczenia studiów.

III. Szczegółowe cele i efekty praktyk

§ 5

1. Program praktyk stanowi uzupełnienie procesu kształcenia studentów w zakresie zdobywanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych.

2. Student powinien mieć możliwość zweryfikowania swojej wiedzy i umiejętności uzyskanych w toku studiów przez aktywne uczestnictwo w pracy instytucji przyjmującej.

3. Zdobycie i pogłębienie bezpośredniego doświadczenia zawodowego poprzez obserwację i zajęcia praktyczne.

§ 6

Studenckie praktyki mają w szczególności na celu:

a) poszerzenie wiedzy zdobywanej w toku studiów i rozwijanie umiejętności jej wykorzystania, łączenie wiedzy teoretycznej z umiejętnościami praktycznymi,

b) zapoznanie studenta ze specyfiką środowiska zawodowego, kształtowanie umiejętności zawodowych związanych z miejscem odbywania praktyki,

c) poznanie struktury organizacyjnej i funkcjonowania instytucji przyjmującej praktykanta,

d) zapoznanie z obowiązującymi w instytucji zasadami organizacji pracy, zarządzeniami, regulaminami (w tym zasadami BHP, p. poż.), podziałem kompetencji, procedurami, planowaniem pracy, kontrolą,

e) obserwacją pracy poszczególnych komórek w strukturze instytucji przyjmującej i samodzielnej realizacji powierzonych zadań,

f) doskonalenie umiejętności organizacji pracy własnej, pracy zespołowej, komunikowania się z członkami zespołu, współpracowników, efektywnego wykorzystania czasu pracy, odpowiedzialności za powierzone zadania i podejmowane decyzje.

§ 7

1. Efekty uczenia się przypisane praktykom na I stopniu na kierunku Ochrona Środowiska:

- a) OB1_W18- zna i rozumie zasady bezpieczeństwa i higieny pracy
- b) OB1_U03 - potrafi wykorzystywać komputer i stosowne oprogramowanie w zakresie koniecznym do wyszukiwania informacji, komunikowania się, organizowania i wstępnej analizy danych, sporządzania raportów i prezentacji wyników;
- c) OB1_U05 - potrafi korzystać z informacji źródłowych w języku polskim i obcym oraz prowadzić analizy, syntezy, podsumowania, krytyczne oceny i poprawne wnioski na podstawie źródeł;
- d) OB1_U06 - potrafi posługiwać się podstawowymi metodami matematycznymi i statystycznymi do opisu zjawisk przyrodniczych i analizy danych;
- e) OB1_U10 - potrafi, pracując w zespole i wykorzystując doświadczenie innych specjalistów, podejmować działania na rzecz ochrony środowiska;
- f) OB1_U13 - potrafi układać programy nauczania z zakresu edukacji środowiskowej oraz praktycznie przeprowadzić jednostkę lekcyjną (szkolenie) na każdym poziomie nauczania (dzieci, młodzież, dorośli);
- g) OB1_K01 - jest gotów do adekwatnej oceny posiadanej przez siebie interdyscyplinarnej wiedzy i posiadanych umiejętności oraz do podejmowania ciągłego doskonalenia się i rozwoju zawodowego;
- h) OB1_K03 - jest gotów do podejmowania odpowiedzialności za powierzony sprzęt oraz pracę własną i innych;
- i) OB1_K04 - jest gotów do podejmowania pracy, wykazując inicjatywę i samodzielność w działaniach oraz efektywnie współdziałać w pracy zespołowej, pełniąc w niej różne role.

2. Weryfikacja osiągniętych efektów odbywa się na podstawie oceny osoby nadzorującej studenta praktykanta w instytucji przyjmującej.